

УДК 636.2.982

В.М. БІЛОШИЦЬКИЙ

Державний агроекологічний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВЕДЕННЯ ЗА ЛІНІЯМИ ХУДОБИ ПОЛІСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ В СНІЦ “ПОЛІСЬКИЙ” ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Викладено особливості розведення за лініями худоби поліської м'ясої породи в СНІЦ “Поліський” Житомирської області.

Розведення, лінія, селекційна робота, худоба м'ясного напряму продуктивності, поліська м'ясна порода

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводились за матеріалами зоотехнічного і племінного обліку у племзаводі СНІЦ “Поліський” Житомирської області на стаді поліської м'ясої породи. Використовувалися дані генеалогічної структури стада.

Результати дослідження. У господарстві селекційна робота із стадом спрямована на поліпшення ліній худоби шляхом очищення від небажаних екземплярів, застосовуючи при цьому лінійне розведення, кроси з іншими лініями та інбридинг різних ступенів.

Нині в стаді проводиться робота із шістьма лініями. Виведення плідників неспоріднених стаду шляхом застосування кросу ліній призводить до втрати особливостей заводського типу і порушує генетичну відособленість самих ліній. Тому основним методом розведення є лінійне, а кроси ліній використовуються як виняток.

При роботі з лінією передбачається передати найбільш цінні властивості окремих племінних тварин великій групі, тобто перетворення індивідуальних особливостей у групові. Розведення за лініями відбувається в наступній послідовності: пошук і розмноження потомства ролонаочальника (створення спорідненої групи), гибізація ліній, закріплення типу лінії та її злагодження. Нині робота проводиться в напрямі створення структури ліній, організації підспрямованого добору і пілбору в кожному поколінні, застосування інбридингу з метою закріплення цінних властивостей ліній, проведення кросів ліній, здійснення наукового пошуку вдалих поєднань завдяки використанню інших генотипів.

Добір при розведенії за лініями здійснюється шляхом пілбору

© В.М. Білошицький, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип. 38

самок до певного плідника. При цьому застосовується як гомогенний, так і гетерогенний підбір, що дає змогу підсилити позитивні якості родоначальника і послабити існуючі недоліки. Враховуючи, що не завжди отримується бажаний результат навіть при гомогенному підборі, коли відбір здійснюється за фенотипом, у господарстві проводять оцінку основних продовжувачів ліній за якістю нащадків.

При роботі з лініями в господарстві застосовують споріднене схрещування з урахуванням його особливостей. У зоотехнічній практиці одержано велику кількість фактів, які свідчать про негативні наслідки використання інбридингу — ослаблення конституції, зниження плодючості, продуктивності, резистентності, появи потвор. Проте існує низка повідомлень, що інbredні тварини не тільки не відстають за продуктивними властивостями від аутbredних, а й переважають їх. Тому при застосуванні інбридингу враховують такі положення:

- якщо спільній предок, на якого ведеться інбридинг, має небажаний генотип, то будь-який інбридинг буде неефективним;
- застосування інбридингу здійснюється при високих рівнях годівлі, утримання та високому рівні відбору;
- як правило, використовується віддалений, або комплексний у віддалених ступенях інбридинг. Близький інбридинг застосовується, як виняток, за необхідності отримання лінійного плідника;
- інбридинг обов'язково обґрутовується і має певне спрямування — стихійний, незапланований, необґрутований інбридинг у стаді не застосовується.

У господарстві інбридинг застосовується на найцінніших у племінному відношенні тваринах, при цьому особлива увага приділяється відбору плідників. У даному разі підбір здійснюється шляхом закріплення відібраних самок за певним плідником (проводиться замовлення на одержання тварин із попередньо запланованим, бажаним генотипом), що забезпечує отримання тварин з необхідними племінними і продуктивними властивостями.

Можливий негативний вплив інбридингу нівелюється завдяки високому рівню годівлі й утримання. Мета використання інбридингу — зберегти позитивні властивості тварин стада і консолідацію їхньої спалковості, об'єднання позитивних властивостей нащадків та посилення їхнього впливу на нащадків, підтримання генетичної подібності нащадків із родоначальником лінії.

ОСОБЕННОСТИ РАЗВЕДЕНИЯ ПО ЛИНИЯМ СКОТА ПОЛЕССКОЙ МЯСНОЙ ПОРОДЫ В ССЦ "ПОЛЕССКИЙ" ЖИТОМИРСКОЙ ОБЛАСТИ.

В.М. Белошицкий

Представлены особенности разведения по линиям скота полесской мясной породы в ССЦ "ПОЛЕССКИЙ" Житомирской области.

Разведение, линия, селекционная работа, мясной скот, полесская мясная порода

THE PECULIARITIES OF BREEDING ON LINES AT POLISSJA BEEF CATTLE IN SSC "POLESSKIY" ZHITOMIRSKOY AREA. V.M. Beloshickiy

The Presented particularity of the breeding on line at polissja beef cattle in SSC "POLESSKIY" Zhitomirskoy area.

Breeding, line, selections, beef cattle, polissja beef cattle